

**Jon ye ne dan?
Ani mun na? Fen
beε beε danbaa
ka bebaaya
yiran**

شركاء التنفيذ:

المحتوى الإسلامي

رواد الترجمة

جمعية الربوة

دار الإسلام

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع
الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

Telephone: +966114454900

ceo@rabwah.sa

P.O.BOX: 29465

RIYADH: 11557

www.islamhouse.com

Jɔn ye sankolo ni dugukolo dan ani min b'u kɔkana la ka bɔ danfenbaw la min tɛ sɛ ka jàtɛ.

jɔn ye ni màràkan dafalen n dan min bènnen bɛ sankolo ni dugukolo la ?

Jɔn ye hadamaden dan ka mɛni ni yeli ni hakili di a ma, wa ka tila ka dɔnniya farajogonkan sé di a ma a ni tiɲɛ sɔrɔɲa?

I bɛ ni gilani dafalen n' ɲɛfɔ cogodi i farikolo la a ni nimafen tɔw? Ani jɔn y'a Sindi.

Ni duniya n bɛ bila màràkan sirakan cogodi ka sàbàti n'a sariyaw ye min bènnen bɛ a la san caman?

Jɔn ye ni màrakan n dan min bɛ ka duniya ɲɛ mine (ɲenamaya ni sàya,danfenw cayali,sú ni tile,waatiw yeɛmali,an'o ɲogonnaw)?

Yali ni duniya n y'a yerɛdan wa? Wali a bɔra fu la wa? Wali a bàlila ka na de wa ?

Mun na hadamaden bɛ limaniya fɛnw sɔrɔli la a ɲɛ tɛ min na ? Misali:(Dɔnniya ni hakili ni nín ni ani sɔmin ni kanu) o tɛ k'a d'a kan a b'a nɔ ye wa? Mun na hadamaden bɛ ni duniya belebele n danbaa nankari k'a sɔrɔ a b'a ka danni n'a ka gilaniw nɔ ye a n'a ka hinɛ !?

Mɔgɔ si tɛ sɔn a k'a fɔ a ye ko so de filɛ nin a nana ka sɔrɔ a ma jɔ jobaa fɛ! Wali a k'a fɔ k'a jɔra yerɛma fu ten! Cogodi mɔgɔdɔw b'a tɔɲatigiya n'a fɔra ko ni duniyabá n na na ka sɔrɔ tigi t'a la? Cogodi Hakili tigi bɛ sɔn a ma a ka fɔ a ye ko ni duniya labɛnnen dafalen bàlila ka nan a yerɛ ma ten ?

Ala kɔrɔtalen ko:

﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا

يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾﴾ [الطور: ٣٥-٣٦]

{Yali u dan na de wa Ala tàna fe wali olu de ye
Danbaa ye, wali olu de ye sankolo ni dugukolo dan, o
bila u te dengenyaya[32:52]}

Sanuya màsa Ala min kərɔtalendo

Màsa be yen ani danbaa kelen,tɔgɔw ni mankutu belebelew caman b'a la min b'a ka dafalenya yiran, a tɔgɔw do ye: danbaa,hinε màsa, garisεge màsa,funansere,ani "Ala" o ye tɔgo dɔnnenba ye ka bɔ danbaa tɔgɔw la sanuya b'a ye a kərɔtalendo, a kɔɔ ye: min kelen ka kan ni bàto ye farankan t'a la.

Ala kərɔtalen ko kuranaba kɔɔ ([1]):

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ ﴿١﴾ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا

﴿أَحَدٌ ۝﴾ [الإخلاص: ١-٤]

{A fo o de ye Ala ye a kelen pe do ** Ala de ye kerεnkerenni màsa ye ** A ma fen bange fen m'a bange ** Foyi ma ke a ɲɔgɔnna ye}[1-4: 112]

Ala ko tugun:

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ [البقرة: ٢٥٥]

{Ala, bàtoma werε te yen ale kɔ, nínma do, a jɔlen do n'a yerε ye, jingo t'a minε sunɔgo t'a minε sankolo ni dugukolo kɔɔfenw y'a ta ye jon te se ka sɔɔnadonni ke a yɔɔ n'a ma ke n'a ka diɲε ye, a be fen dɔn min b'u ɲε ani min be u kɔfe, u te foyi dɔn a ka dɔnni na fo a diɲεna ni min ye a ka dɔnni ye sankolo ni dugukolo labɔ olu tangali te girinya a ma màsa kərɔtalendo màsabá don}[255:2]

Danbaa mankutuw sanuya b'a ye a kɔɔtalendo

Danbaa de ye dugukolo dan k'a kolon, k'a nà a ka danfenw ye, a le de ye sankolo dan ani danfen belebele minnu b'a kɔɔ, a ye kɛli kɛ tile ni kalo ni su ni tileganfela ye ni latilenni nɛminɛn na min b'a ka bonya yiran.

Danbaa de ye fiyen kolon an ye nɛnamaya tɛ taa min kɔ, a le de bɛ san jigin an kan a ye kɔji ni baji kolon an ye, a le de tun bɛ an bálo an denyɛɛnin man an baw dɛbɛ la ka sɔɔ fanga tɛ an na, Ale de ye jòli kɛ a bɛ bòli an jolisiraw fɛ, k'an dusukun nɛnamaya furututu la k'a ta an bangeli la ka see an fatuli ma.

Ala kɔɔtalen ko:

﴿وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ

وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ [النحل: ٧٨]

{Ala y'aw bɔ aw baw dɛbɛ la aw tun tɛ foyi dɔn, a ye mɛnni tolo ni yeli nɛ ni dusukun di aw ma a dɔ la aw n'a waleɛnumandɔn}(78:16)

Danbaa bàtota o ka kan ka mankutu ni dafalenya de ye

An danbaa y'an garisege hakili la o b'a ka bonya yira, a ye sunkun do bila an na min b'a ka dafalenya yira, ani k'a yira k'a te se ka mankutu ni nagasi ye.

Bàto ka kan ka ke Ala kelen de ye, a korotalendo, a le de dafalen do min ni bàto ka kan, fen wo fen bàtora a tàna la o ye ko lankolon de ye a nagasilen do w'a ka surun sàya ni tununin na.

Bàtota ma kan ka ke mogwo wali boli wali yiri wali began ye!

A te ben hakilima ka fen bàto fo n'a kera fen dafalen ye, a be danfen bàto cogodi a le yere be min je!

Danbaa te se ka ke denyerenin ye musodebe la ka tila ka bange i ko denmisen tow!

Danbaa de ye danfenw dan, dannenw màra b'a ka sé kono; mogwo te se ka towo se a ma wa mogwo si te se k'a gengen wali k'a làjaba wali k'a dogoya!

Danbaa te se ka sà!

Danbaa de te se ka jinan a te sunogo wa a te dumuni ke, masabá don den wali muso te se ka k'a fe; mankutubaw be danbaa la a te se ka mankutu ni haju wali nagasi ye cogosila; kolo fen woo fen be danbaa ka bonya fonkwojogoya min be danbeya ka taa kiraw ma o ye kolo yelmalen ye kundofa lakika do te Musa wali Isa nana ni min ye, wali Nabijuman tow kisi ni nesma b'u ye.

Ala ko min korotalendo:

﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٍ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبِ وَالْمَطْلُوبِ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾﴾ [الحج: ٧٣-٧٤]

[٧٤]

{aw mɔgɔw minnu limaniya la ntalen gosira aw ye aw y'a lamɛ,i k'a dɔn minnu be ka fɛn wɛrɛ weele Ala tàna la u tɛ sɛ ka limɔgɔ ɲɔgɔn dilan hali n'u farala ɲɔgɔnkan, wa hali ni limɔgɔ ye fɛn dɔ bɔsi u la u tɛ sɛ k'o minɛ a la,ɲininikɛla lafura a n'a ɲinina min fɛ}(73) U ma Ala bonya bonyalakika la, Ala ye fàngatigi ye màsagɛlɛn do(74)[74,73:22].

Yali hakili be sɔn a ma wa ! danbaa k'an dan ka sɔrɔ kùndɔfɔ tɛ wa?

Hakili be sɔn a ma wa !Ala ka ni danfen n bæe dan ka sɔrɔ kun t'a la wa, yali a y'a dan tulong de kaman wa k'a sɔrɔ kodɔn ni dɔnni m̀asa don?

Yali hakili be sɔn a ma wa! Ka fɔ min y'an dan ni dancogo numan n ni ni lakenjenne n na ka dugukolo ni sankolo kan fenw kolon an ye, a k'an dan ka sɔrɔ kun t'a la,wali jininkali minnu b'an sogola k'o jaabiw tɛ sɔrɔ, misali: an be yan mun na? Mun be s̀aya kɔfɛ? Kun jumɛn be an danni na?

O bila Ala ye cidenw ci de yaasa an k'an sɔrɔkun dɔn, a n'a m̀ago be mun na an fe!

Ala ye cidenw ci kan an ladɔnniya k'a le kelen de ni b̀ato ka kan,a n'an k'a b̀atocogo dɔn, a ni u k'a ka yamaruyakan ni fatanikow lase an ma, ka an ladɔnniya ǹafa belebelew la min n'an y'a minɛ an ka jɛnamaya be ja, here ni barika be caya.

Ala ye ciden caman ci, misali (Nuhun,iburahima,Musa,ani Isa) Ala ye kabako caman di ni ciden nunu ma min b'u ka centigiya yiran,ani ka f'u cira Ala fɛ.

Cidenw laban ye kira Mamadu de ye- nɛɛma ni kisi b'a ye- Ala ye kurana j̀gìn a kan.

Cidenw y'a jɛya an ye k'a fɔ jɛnamaya n ye kɔrɔboli de ye ani ko jɛnamaya badaabada bɛna s̀aya kɔfɛ de.

Ani ko m̀ogɔnumanso be limaniyajɔnw ye minnu ye Ala kelen b̀ato u ma fen f̀ara a kan ka, u limaniya la

cidenw bæ la, ani ko Ala ye tasuma laben kafiriw ye minnu ye Ala wεε bato wali ka kafiriya ciden kelen ma.

Ala korotalen ko:

﴿يَبِيَّ ءَادَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكَمْ رَسُولٌ مِّنْكُمْ يَفْضُونَ عَلَيْكُمْ ءَايَاتِي فَمَنِ اتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾﴾ [الأعراف: ٣٥-٣٦]

Ee aw hadamadenw ni ne ka cidenw na na aw ma ka n ka kabakow lakalen aw ye, ni min siran na ka juman ke siran ni joro te olu kan (kiyaman) (35) Minnu ye ne ka hayaw nkalontigiya k'u yerebonya a ma, olu ye tasuma dunkew de ye u be duume a kono(36)[35,36: 7].

Ala ko tugunni saniya be a ye :

﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾﴾ [المؤمنون:

[١١٥]

{Yali aw b'a bisigi k'aw danna tulon de kama k'aw te na segin Ala ma wa}[115:23].

Kurana sanuman

Kurana sanuman ye Ala kumakan de ye a ye min jìgìn kiralaban Mamadu kan, o de ye kabakobá ye min bæ ciden Mamadu ka cidenya tujatigiya- nɛɛma ni kisi b'a ye- a kitiw n'a kibaruyaw ye tujá ye, Ala ye nkalontigɛlaw dɛsɛ ka na ni hali a jɔgɔnna kelen ye, u dɛsɛra o la a kɛcogo n'a daɲɛw ɲà kosɔn, a ye tali kɛ hakilidalilu caman na ani donni lakikaw o min b'a yiran ko gafen n tɛ sɛ ka kɛ mɔgɔ ka gilanen ye, o bila mɔgɔw tigi ta de don sanuya b'a ye a ka a kɔɔtalendo.

Munna cidenw caayara ?

Ala ye cidenw ci kabini waatidaminew la u ka mɔgow weele ka taa u danbaa ma,k'a ka yamaruyakanw n'a ka fatanikow lase, u bεε ka weeleli tun ye: Ala kelen bàtoli de ye sebaaya bεε tigi, ni màntow y'u ka ciden ka laseli toyi wali k'a jagami,ka bɔ Ala kelen bàtoli yamaruya la ,Ala bε ciden wεε ci ka sira tilen, o bε hadamadenw lasegin ka taa dannisunkun ma Ala kelenya n'a bàtoli, fo Ala ye cidenya dàfa ni kira Mamadu ye kisi b'a ye, o min nana ni foroba sariya duumelen ye mɔgow bεε ye ka see kiyaman ma, min ye dafali ni dosili kε a kɔfε sariyaw la, danbaa y'a yamaruya ni nin sariya n ni nin cikan n ye min bε to, ka duumε ka taa se alikiyama don ma.

O de la anw silamew bε limaniya-i n'a fo Ala y'an yamaruya cogomin- cidenw bεε la ani gafetεmenenw.

Ala kɔrɔtalen ko:

﴿عَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ
وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا
وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾ [البقرة: ٢٨٥]

{Ciden limaniya la fεn na min jìgìna a kan ka bɔ a má yɔɔɔ ani limaniyajɔnw,u bεε limaniya la Ala la ani mεlεkew ni cidenw, an tε ciden bɔ Ala ka ciden na, u ko an y'a mε an b'a la bàto, yàfa an ma an tigi,laban yɔɔɔ bε segin e de ma}[2: 285].

Mɔɔɔ tɛ kɛ limaniyajɔn ye f'a ka limaniya ciden bɛɛ la.

Min ye cidenw ci o de ye Ala ye, ni min kafiriya la kelen ka ciden ya ma o kafiriya la tɔ bɛɛ ma, jurumu man jugu ka tɛmɛ mɔɔɔ ka Ala ka kùndɔfɔ nankari o kan, limaniya cidenw bɛɛ la o ye alijana donni sarati dɔ ye.

Limaniya Ala ka ciden bɛɛ la o ye Waajibi ye bɛɛ kan ni waati n na,o tɛ sɛ ka kɛ f'a ka limaniya ka tugu cidenw laban kɔ,Mamadu nɛɛma ni kisi b'a ye.

Ala y'a lakalen Kuranasanuman kɔnɔ ka fɔ min bɛ ciden kelen nankari Ala ka cidenw la o kafiriya la Ala ma k'a ka kùndɔfɔ nkalontigiya:

Ni kurana haya ninnu kalan:

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿١٥٠﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٥١﴾﴾ [النساء: ١٥٠-١٥١]

[١٥١]

{I ka dɔn mɔɔɔ min kafiriyala Ala n'a ka cidenw ma wa u b'a nàta ka Ala n'a ka cidenw bɔ jɔɔɔnna u b'a fɔ anw bɛ limaniya dɔw la an bɛ kafiriya dɔw ma ,u b'a fɛ ka sira minɛ olu fila cɛ. ** Olu de ye kafiri lakikaw ye, an ye jankata labɛn kafiriw ye min bɛ dɔɔɔyali kɛ}." [150,151:4].

Silameya ye mun ye?

Silameya ye yerekolon de ye Ala kelen pe ye min korotalendo,ani yerekolonni k'a bato,ani k'a ka sariya bato ni diɲe ni sonni ye.

Ala ye cidenw ci ni ci kelen de ye,o ye: weeleli ye ka taa Ala kelen batoli ma diɲerɲogo t'a la.

Silameya de ye Nabijuman beɛ ka diine ye, u ka weeleli ye kelen ye u ka sariyaw be fo ɲogonko, diine tunaman be silamew kelen de bolo bi Nabijumanw beɛ nana ni o min ye, silameya laseli bi don n na o de ye tunya ye; danbaa min ye iburahima ni Musa ni Isa ci o de ye kira laban Mamadu ci, silamesariya nana ka sariya temenenw dosi.

Mogow be bato ke diine fen wo fen konɔ bi -min te silameya ye- o ye mogow ta gilanden de ye,wali Ala ta tun do kofe a nana ke mogow tulon na a la fo konɔsutomokan ni nkalon koro centataw ɲaamina a la a ni hadamadenw ka cesiri.N ka silamew ka dusukunnasiri o ye kelen de ye a walawalalen a te yeɛma, e ka kurana sanuman laje, gafe kelen de do silamejamana beɛ la.

Ala korotalen ko Kuranasanuman konɔ:

﴿قُلْ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ [آل عمران: ٨٤-٨٥]

{A fo an limaniyala Ala la ani min jigina an kan ani min jigina iburahima ni isimaila ni Isaka ni Yakuba n'a

mɔdenw kan, ani min dira Musa ni Isa ni Nabijuman
tɔw ma ka b'u má yɔɔɔ, anw tɛ u bɔ ɲɔɔɔnna wa anw
kolonen do Ala ye} (84). Ni mɔɔ min ye diine wɛɛ mine
min tɛ silameya ye o tɛ mine wa kiyamadon a bɛ
bɔnelenw cɛla} (85).[84,85:3].

Silamɛw ka dusukunnasiri ye mun ye Isa la kisi b'a ye?

Yali i b'a don wa! k'a wajjibiyalen silamɛw kan ka limaniya Ala ka Nabijuman Isa la k'a kanu k'a bonya ka limaniya a ka cikan na o min ye weeleli ye ka taa Ala kelen ma farankan t'a la !wa silamɛw be limaniyalen ka fo kira Isa ni kira Mamadu (nɛɛma ni kisi b'u ye)fila tun ye Nabijuman ye,ani k'u cira ka mɔgɔw kanda ka taa Ala ka sira ma ani mɔgɔɓumanso sɔɔ sira.

An ka dusukunnasiri ye ko Isa kisi b'a ye tun ye cidenbáw do ye Ala kɔɔɔtalen ye minnu ci, an ka dusukunnasiri ye k'a bangeni kɛra kabako ye, Ala y'an ladɔnniya kurana kɔɔ k'a ye Isa dan ka sɔɔ fá tɛ a la inafɔ a ye Adama dan ka sɔɔ fá ni bá tɛ a la, Ala be se fen beɛ la.

An ka dusukunnasiri ye ko isa tɛ Ala ye, Ala den fana tɛ,a ma genge wa halisa a be balola, Ala y'a kɔɔɔta a be jigin duniya laban na a kiiritigɛla tilenen laman, a be ke silamɛw nɔfɛ ka d'a kan olu de limaniyalen Alakelenya la Isa ni Nabijumanw beɛ nàna ni min ye.

Ala y'an ladɔnniya kurana sanuman kɔɔ k'a fo nasaraw ye Isa ka cikan yeɛɛma, ani ko yeɛɛmanikɛla fililen dow be yen minnu ye Bibulu yeɛɛma k'a fàlen ka do fàra a kan, Isa ma min fo u ye, min b'o son jila Bibulugafew cayali a ni fɔnkɔɓɔgɔnya caman a kumasenw ni ɓɔgɔncɛ.

Ala y'an ladɔnniya ka fo Isa tun be Ala bàto wa a m'a jini mɔgɔsi fɛ k'a le bàto, o bila a tun b'a ka

màntonw bila ka danbaa de bàto, n ka sitane ye nasaraw bila ka Isa bàto, Ala y'an ladonniya kurana kono k'a te yafà mogosi ma min ye fen wεε bàto min te Ala ye, ani ko kiyamadon Isa b'a yεε bàari ka bo a bàtobagaw ma, a b'a fo u ye ko n y'aw yamaruya ka danbaa de bàto,n m'aw yamaruya ka ne bàto. O dalilu, Ala kumakan min korotalendo :

﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلَّمْتُهُ وَآلَقْنَاهَا إِلَىٰ مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَآمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۗ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ ۚ انْتَهُوا خَيْرًا لَّكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ ۗ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ [النساء: ١٧١]

{Ee aw gafe dunglew aw kàna dàn teme aw ka diine la wa aw kàna dowerε fo Ala ma ni tujna te, Mariyama denke taamakela Isa ye Ala ka ciden de ye, Ala y'a danni yamaruya ni kumaden de ye a ye min kerou ka taa mariyama ma an'a ka nín de do . Aw ye limaniya Ala n'a ka cidenw ma aw kàna fo ko Ala ye sàba ye, a y'o dabila o de ye hεεε y'aw ma, i k'a don Ala ye màsa kelen ye sanuya b'a ye den ka k'a fe, sankolo ni dugukolo konofenw y'a ta ye, Ala wàsara jigisemeyoro ye}[171:4]

Ala korotalen ko:

﴿وَإِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتِ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمَّيَ إِلَهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۗ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ ۗ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ ۗ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ ۗ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾

[المائدة: ١١٦]

Tuma taasi Ala b'a fo yaa Mariyama den Isa, yali e de ko mɔgɔw ma k'aw ye ne ni n wolobá kɛ Ala ye ka Ala to wa? a b'a fo sanuya bɛ e Ala ye n ka fɛn fo e kan min tɛ n ka hake ye, n'a y'a sɔrɔ ne y'a fo fàna e Ala b'a dɔn, i bɛ ne ka kow dɔn ne dun tɛ e ka kow dɔn, e de ye ko dògòlenw dɔn baa ye.(116:5)

Ni mɔgɔ min bɛ kunandiya jini lahara o kan ka don silamɛya la ka tugu kira Mamadu kɔ kisi b'a ye.

Nabijumanw ni cidenw bɛɛ jɛra lakika min na kisi b'u bɛɛ ye, o ye ko mɔɔ si tɛ kisi lahara fo silamɛw, olu minnu limaniyala Ala la u m'a ka jɔn dɔ fàra a kan, wa u limaniyala Nabijumanw ni cidenw bɛɛ la. Minnu limaniyala Nabijuman Musa la ka tugu a ka lapiniw kɔ a ka waati, olu ye silamɛw ye limaniyajɔn jumanw do, n ka Isa cilen a waajibiyara Musa nɔfɛmɔgɔw kan ka limaniya Isa la ka tugu a kɔ, minnu limaniyala Isa la olu ye Silamɛ jumanw de ye, min ma limaniya a la n'u ko u bɛ to Musa ka diinɛ la o tɛ limaniyajɔnw ye; k'a d'a kan a ye Nabijuman dɔ nànkari Ala ye min ci, o kɔfɛ Ala kelen ka Nabijumanw laban ci kira Mamadu kisi b'a ye, a waajibiyara bɛɛ kan ka limaniya a la, Ala de ye Musa ni Isa ci wa ale de ye Nabijumanw laban ci kira Mamadu, nin mɔgɔ min kafiriyala Mamadu ka cikan ma nɛɛma ni kisi bɛ a ye k'a fo k'a le bɛ to Musa wali Isa kɔ o tɛ limaniyajɔn ye.

A tɛ wàsà kɛ mɔgɔ k'a fo dɔrɔn k'a le bɛ silamɛw bonya, wa a tɛ wàsà kɛ fana walasa a ka kisi kiyama a ka fàntaw sɔn walima k'u demɛ, f'a ka limaniya Ala n'a ka gafe n'a ka cidenw ni kiyamadon na; yaasa Ala ka baara kofɔlen ninnu minɛ a ye! Jurumu tɛ sɔrɔ min ka jugun ka tɛmɛ kafiriyala ni filaninkafɔya kan, ani

kùndɔfɔ nankarili Ala ye min jìgìn, wali a ka kiralaban Mamadu ka kiraya nankarili kisi b'a ye. Yahudiyaw ni nansaraw minnu ye kira Mamadu kome-nεεma ni kisi b'a ye- k'a bà̀n ka limaniya a la ani ka bà̀n ka don silameya la, olu bε don jahanama la ka duume a la kudayi i n'a fɔ Ala kɔ̀rtalen y'a fɔ cogomin :

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ﴾ [البينة: ٦]

{minnu kafiriyala ka bɔ kitabu dunkew la ani filaninkafɔw olu bε jahanama tasuma la u bε duume a kɔ̀nɔ, olu de ye danfenw la juguman ye}[6:98].

Kabini Cikan laban jìgìna Ala fε ka sé mɔ̀gɔw ma, a bε waajibiya bεε kelenkelen kan ka limaniya silameya ni kira laban Mamadu la n'a y'a ko mε, ka tugu a ka sariya kɔ an'a ka yamaruyakanw n'a ka fatanili kanw kow, o de la ni mɔ̀gɔ min ye nin cikan laban n mε ka ban a la, Ala tε foyi mine o ye, wa a b'a ñankata kiyamadon. A bε O daliluw la Ala kɔ̀rtalen kumakan ko:

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ﴾ [آل عمران: ٨٥]

{Ni mɔ̀gɔ min ye diine wεε mine min tε silameya ye o tε lakodɔn a ye wa o tigilamɔ̀gɔ bε bɔ̀nεbagaw cε la lahara jɔ don}[85:3].

Ala kɔ̀rtalen ko tugun:

﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا
نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾﴾ [آل عمران: ٦٤]

{A fɔ aw gafedungew aw ye na kumakan ma min dàmàkakan anw ni aw bæε ye, an kana fɛn wɛrɛ bàto ni Ala tɛ an kana fɛn wɛrɛ fàra a kan, an dɔ kana dɔ mine k'o kɛ bàtofɛn ye ka bɔ Ala tàna la,n'u y'u kɔ don aw y'a fɔ ko aw ye seereya k'an ye silamɛw ye}(64:3).

Mun be waajibiya ne kan yaasa ka ke silame ye?

Yaasa ka don silameya la limaniya be waajibiya ni josen wɔɔɔ n na:

Limaniya Ala kɔɔɔtalen na, k'a le de ye Danbaa ni garisegɛ tigi ni latigɛ tigi ni mɔsa ye, fen foyi te komi a le, mɔso ni den t'a fe, ani k'a kelen de ka kan ni bato ye.

Limaniya melɛkew la k'a fo Ala kɔɔɔtalen ka jonw do , a y'u dan ka bo nɔɔɔ la, k'u ka baara ke u be jigin ni kundɔfo ye a ka Nabijumanw kan.

Limaniya gafew bee la Ala ye min jigin a ka Nabijumanw kan(i n'a fo Bibulu ni Tawurata) ani gafew laban kurana sanuman.

Limaniya cidenw bee la i n'a fo Nuhun ni iburahima ni Musa ni Isa a n'u laban kira Mamadu, Ala y'u deme ni kundɔfo ye ka kabakow ni deselanw d'u ma min b'u centigiya.

Limaniya donlaban na tuma min Ala be folomogow ni labanmogow lakunun, Ala be kiiti a ka danfenw ni jogonɔe ka limaniyajonw don alijana la ka kafiriw don tasuma la.

Limaniya latigɛ la, ani k'a fo ko Ala be ko bee don min kera ka teme ani nata,ani ka fo Ala y'a latigɛ a y'a diya wa a ye fen bee dan.

Silameya ye kunandiya sira ye

Silameya ye Nabijuman bæε ka diine ye arabuw ka diine kerεnkerennen tε.

Silameya ye kunandiya lakika sira de ye duniya kōnō ani nεεma duumelen lahara.

Silameya de ye diine kelen ye min bæ sε ka nīn ni farikolo ka haju di a ma, a ni ka hadamadenya ferekew bæε jεnabo.

Ala kōrōtalen ko :

﴿قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى ﴿١٢٤﴾﴾ [طه: ١٢٣-١٢٤]

{A ko aw fila ka jìgìn jōgōn fε, aw dōlakelen ye dō jugu ye, ne ka kanda βena aw ma ni mōgō min tugur'a kō o tε fili o kunategoya ** Ni mōgō min y'a kōdon ne ka kuma la, jεnamaya koronnen bæ kε o ye, wa an b'a lakunu kiyaman a fiyentōlaman}[124,123,20]

Silameya donni be mun de na ne ye ?

Nàfa caaman be silameya donni na, a do ye:

- sésoṛo ni bonya duniya n kono o be soṛo ni hadamaden kera Ala ka jon ye, n'o te a be ke nin diṛeko ni sitana ni nege ka jon ye.

Sésoṛo belebele lahara ka kisi tasuma jankata ma ka don alijana kono ka Ala diṛe soṛo ka duume alijana la.

- Ala be minnu don alijana kono, olu be balo neema duumelen la u te sa wali ka bana fason do ye wali dimi wali sunu,wali koro a ni u mago be fenfen na u b'o bee soṛo.

Diya dow be Alijana kono je ma deli ka min ye, tulo m'a me,wa mago si ma miri a la.

O dalilu Ala korotalen ka kuma :

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ

أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾ [النحل: ٩٧]

{Ni mago min ye baara juman ke ce la wali muso k'a soṛo limaniyajon don, an b'o balo balocogo juman na,an b'u sara sarala min ka bon ka teme u ka kelen kan}[98:16]

N bɛna fɔ mun na ni n bana silamɛya la?

Mɔgɔ bɛ fɔ dɔnni ni kodɔnw la belebele la, ni o ye Ala dɔnni n'a dɔnnakarili ye, wa a bɛ fɔ Ala la limaniya la, o min bɛ mɔgɔ sɔn hakilisigi ni basigi la duniya kɔnɔ ani nɛɛma badabada lahara.

Hadamaden bɛ fɔ gafew la belebele kɔ Ala ye min jigin mɔgɔw kan,ani limaniya nin gafebá n na.

A bɛna fɔ limaniya kɔ Nabijuman bonyanew la i n'a fɔ a bɛna fɔ u sigijɔgɔnyali kɔ alijana kɔnɔ kiyama don, a bɛ kɛ sitana ni cɛnnikelaw ni bàtofenw sigijɔgɔn ye tasuma kɔnɔ, o so ni o sigijɔgɔn ya ma jɛ.

Ala kɔɔtalen ko :

﴿... قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾^{١٥} لَهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ النَّارِ وَمِن تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يَعْبَادِ فَاتَّقُونِ ﴿١٦﴾ [الزمر: ١٥-١٦]

{A fɔ i k'a dɔn mɔgɔ bɔnɛlenw de ye minnu y'u yɛɛ bɔnɛ an'u ka denbaya lahara don, o de ye bɔnɛ bangenɛn ye(15). {Tasuma sisi bɛ kɛ u sanfɛ ani u dɔgùmala la,Ala b'a ka jɔnw la siran ni nin jankata n ye,n' ka jɔnw aw ye siran ne jɛn}.[16,15:39]

Ka na ꞑenata yakaruya!

Duniya tɛ duume so ye...

Fɛnꞑumanw bɛɛ bɛ tunu ka bo a kɔnɔ wa nɛɛlakow bɛɛ bɛ ban...

Don bina don min fɛsɛfɛsɛli bɛ kɛ fɛn bɛɛ la i ye min kɛ,o ye kiyamadon de ye,Ala kɔrɔtalen ko :

﴿وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا
الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ
رَبُّكَ أَحَدًا﴾ [الكهف: ٤٩]

{Ni Gafe dira,i bɛ kojugukɛlaw siranen ye a kɔnɔfɛn ꞑɛ, u b'a fɔ ee ni ye mun gafe ye, a tɛ ko kumaba ni fitini sii toyi f'a k'a fɔ, u b'u ka baara kɛlɛn sɔrɔ a kɔnɔ cɔyi, Ala tɛ mɔɔɔ si tɔꞑɔ}[49:18].

Sebaaya bɛɛ tigi Ala ye ladɔnɔniyali kɛ k'a fɔ mɔɔɔ min tɛ silameya o laban ye duumɛli ye tasuma la kudayi.

Bɔnɛ tɛ ko nɔɔn ye, ko b́a de do:

﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِيرِينَ﴾
[آل عمران: ٨٥]

{Ni mɔɔɔ min ye diinɛ wɛrɛ minɛ min tɛ silameya ye o tɛ minɛ o bolo, a bɛ kɛ bɔnɛbagaw cɛ la kiyama don}[85:3].

Silameya ye diinɛ ye Ala tɛ dɔwɛrɛ minɛ min kɔ.

Ala y'an dan an bɛ segin a le de ma,wa ni duniya n ye lajarabi so de ye.

Da a la : k'a fo ni jenamaya n ka surun i n'a fo sògo...mɔgɔsi t'a don i be faatu tuma min!

I k'a jaabi be ke mun ye i danbaa jekoro n'a yi pinika kiyamadon: mun na i ma tugu tuja ko? Mun na i ma tugu Nabijumanw laban ko?

I be na i má jaabi ni mun ye kiyamadon, ka soro a y'i ladi kafiriya siraw ma silameya kan, k'i ladonnaiya ko kafiriw laban ye halaki ye tasuma koro kudayi?

Ala korotalen ko :

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾﴾

[البقرة: ٣٩]

{Minnu kafiriyala k'an ka hayaw nkalontigiya olu ye tasuma dunkew de ye u be duume a la kudayi}[2: 39]. [39:2].

Lujura tɛ mɔgɔ ye min ye tɔna toyi k'a faw n'a mɔkɛw la dege

Ala y'an ladɔnniya sebaaya bɛɛ tigi k'a fɔ mɔgɔ fan caman bɛ bɔn silameya la sigida sirajɛ de kama u bɛ balo o min kɔnɔ.

Caman bɛ bɔn silameya la u ka dusukunnasiri fɔlenin gonyajɛ kama u y'o min sɔrɔ u faw la ani u degera a la,caman bɛ u la siyawoloma ni fadenya nkalon kan o de b'olu bɔli u y'o min cɛn ta.

Lujura tɛ sɔrɔ ninnu si bolo,u bɛ jɔ Ala jɛkɔrɔ u dalilutan.

Lujura tɛ Alanankaribaga bolo a ka fɔ n bɛ to Alanankarili kan ka d'a kan n bangena o kɔnɔ! O bila a bɛ waajibiya a kan ka hakili labaara Ala ye min di a ma, ani ka miiri sankolo ni dugukolo bonya la, ani ka miiri n'a hakili ye a danbaa ye min di a ma yaasa k'a dɔn ko danbaa bɛ ni duniya n na,o cogoya la min bɛ farakuru ni jɔw bɔto o fɔ ka sira taamali tɛ kɛ lujura ye,tɔna jinini bɛ waajibiya a kan ani ka a yɛɛ jininka : mun na ne bɛ fɛnjalan bɔto min tɛ n yɛɛ a tɛ n mɛ w'a tɛ n nɔfa ni foyi ye!

O cogo la nasaradiine mɔgɔ min limaniyalen bɛ fɛn na min bɛ dancogo ni hakili fɔnkɔrɔgɔya, a bɛ waajibiya a kan k'a yɛɛ jininka:cogodi danbaa b'a yɛɛ woloden fɔga min ma jurumuko kɛ mɔgɔ wɛrɛw ka jurumu w kaman! O ye tɔrɔni de ye!Cogodi mɔgɔw bɛ danbaa den fɔga k'a genge! Yali Danbaa tɛ sɛ ka mɔgɔw jurumu yɔfa wa k'a sɔrɔ diɛ ma di k'a den faga? Yali danbaa tɛ sɛ k'a den dɛmɛ wa?

A be waajibiya hakilima kan ka tugu tujana ko, a kana faw ni mawew ka sira taama nkalon kan.

Ala korotalen ko:

﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَىٰ الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ

ءَابَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ ءَابَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾ [المائدة: ١٠٤]

{N'a fura ko aw ye na Ala ka gafe ma ani ciden u b'a fo an faw be min kan o be an wasa, u b'o fo hali n'a ya soro u faw tun te tujana sira don wa u tu te kanda ka taa a ma}[104:5].

Mɔgɔ min bɛ fɛ ka silameya n'a bɛ siran sigijɔgɔnw ka tɔɔɔ ɲɛ o bɛ mun kɛ?

Ni mɔgɔ min bɛ fɛ ka silameya n'a bɛ siran a ka sigida ɲɛ, o bɛ sɛ ka silameya k'a ka silameya dogo ka see waati ma ni Ala ye nɔgɔya k'a ye hɛrɛ sira la a bɛ s'a yɛrɛkɔɔ ni min ye, a b'a ka silameya bangɛ.

Waajibi don i kan ka sɔn ka silameya minɛ teliya la,n ka a bangeli kɛrɛfɛmɔgɔw ye o tɛ wajibiya i kan wali k'i dɔn ni a ye, n'o bɛ tɔɔɔ la see i ma.

I k'a dɔn ni i silameya la i bɛ kɛ silame kenwulucaman de balima ye, i bɛ sɛ ka misiri wali silame kalanyɔɔw kumaɲɔgɔnya i ka jamana kɔnɔ ka hakilinɔɲini ni demɛ ɲini u fɛ, o bɛ u nisɔndiya.

Ala kɔɔtalen ko:

﴿... وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۖ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ...﴾

[الطلاق: ٢-٣]

{Ni mɔgɔ min siranan Ala ɲɛ a bɛ fonini kɛ o ye k'a garisɛgɛ fɛn na a ma sigi ni min ye}[3,2:65]

E kalankela mɔgɔbá

Yali i danbaa ka diɲɛ, -ale min nɛɛmara i kan n'a ka nɛɛma bɛɛ ye,a tun bɛ balo di i ma k'a sɔɔ i ye denyɛɛnin ye i bá dɛbɛla, ka fiyɛn di i ma i bɛ min sàma ka se sisan ma- o ma bon ni mɔgɔw ka diɲɛ ye i kan?

Yali duniya ni lahara sésɔɔ màgo tɛ cɛsirigɛɛn na wa ka tɛmɛ ɲɛnamaya dàmun kan o min bɛ ban? Haali kɛ n kalenna Ala la!

Ka n'a to i ka kokɔɔɔɔɔn k'i bàli i ka filisira latileni ma ani ko ɲuman.

Kɛ limaniyajɔn lakika ye bi bɛɛ! Ka na to sitanɛ k'i bàli ka bɔ tuɲa tugunɔgɔnyali ma!

Ala kɔɔɔɔɔɔɔn ko:

﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُّبِينًا ﴿١٧٤﴾
فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَيْهِ

صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿١٧٥﴾ [النساء: ١٧٤-١٧٥]

{Yaa aw mɔgɔw dalilu nana aw ma ka bɔ aw má yɔɔ w'a ye nɔɔɔ Bangelen jìgìn aw ye} (174) Mɔgo minnu limaniyala Ala la k'u bamba a kan, a b'olu don aka hine la n'a ka fusamanciya ye, k'u bɛn sen ma siratilen na}(175)[175,174:4]

Yali i labɛnnen do ka kuntilenna jɔnjɔn ta i ka jɛnamaya la wa?

N'a y'a sɔrɔ Ni fɛn wo fɛn tɛmɛna wilibali don i ye, ko i ye jɔnsɔnna ni lakika ye i dusukun na. I ka kan ka sentanya fɔlɔ ta ka kɛ silamɛ ye. Yali i mɔgo bɛ ne ka dɛmɛ la wa ka kunteleɛna fusamanci ta i ka jɛnamaya la ani bilasirali cogodi i bɛ se ka kɛ silamɛ ye ?

Ka n'a to i jurumu k'i bɔli silamɛya donni na, Ala y'an kibaruya kurana kɔnɔ k'a fɔ a bɛ mɔgo jurumu bɛɛ yàfa n'a silamɛyala ka tuubi ka taa a danbaa ma, hali n'i silamɛya la o t'i bɔli dancogo la ka jurumuko dɔw kɛ, an ye mɔgow de ye an tɛ mɛɛkɛw ye min tɛ jùrùmuko kɛ,n' ka min jininɛn an fɛ o ye ka yaafa jini ka tuubi ka taa Ala ma, ni Ala y'a ye k'i sɔnna tuja la jɔnna ka don silamɛya la ka seereyakuma fila fɔ a b'i dɛmɛ ka jurumuko wɛrɛw to yen , mɔgo min bɛ sɔn Ala la ka tugu tuja kɔ Ala b'o bɛn sen ma hɛrɛcaman sɔrɔli la,ka binni sisan ka na sika silamɛya donni na.

O dalilu do ye Ala kɔrɔtalen kumakan do ye :

﴿قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُعْغَرَّ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ...﴾ [الأنفال: ٣٨]

{A fɔ kafiriw ye n'u ye kafiriya to Ala b'u jùrùmuko tɛmɛnenw yàfa}[38:8]

N bε mun kε yaasa ka kε silamε ye?

Silamεya donni ye ko nɔɔn ye, a m̀ago tε jεnaje la wali d̀anbeyali wali dɔ weeleli, dɔɔn a bε seereyakuman fila fɔ k'a sɔɔ a b'a kɔɔ dɔn a limaniyalen a la, o de ye a k'a fɔ: (n bε seereya ko m̀a foyi tε yen fo Ala, wa n bε seereya ko Mamadu y'a ka ciden ye) n'i sera k'a fɔ arabu kan na o kapi, n'o geleyara i ma a b'i ẁasa i k'a fɔ i ka kan na n'o kera i bε kε silamε ye, o kɔfε i bε i ka diinε dɔnni jεjini o min bεna kε i ka kunnandiya Sun ye duniya a n'i ka kisi sɔɔ lahara.

Ka dɔnniya caman sɔɔ silamεya kan, n bε ni sidigen n' lajeli jini i fε:

Kuranasanuman bayεlemalen sɔɔsira bamanankan na:

Yaasa i k'a silamεya labaaracogo dɔn, an bε ni sidigen n donni jini i fε:

Index (Index) ye

Jɔn ye ne dan? Ani mun na?Fɛn bɛɛ bɛ danbaa ka bebaaya yiran ..	1
Sanuya màsa Ala min kɔrɔtalendo.....	5
Danbaa mankutuw sanuya b'a ye a kɔrɔtalendo.....	6
Danbaa bàtota o ka kan ka mankutu ni dafalenya de ye.....	7
Yali hakili bɛ sɔn a ma wa ! danbaa k'an dan ka sɔrɔ kùndɔfɔ tɛ wa?	9
Kurana sanuman	11
Munna cidenw caayara ?.....	12
Mɔgɔ tɛ kɛ limaniyajɔn ye f'a ka limaniya ciden bɛɛ la.....	13
Silameya ye mun ye?.....	14
Silamew ka dusukunnasiri ye mun ye Isa la kisi b'a ye?	16
Mun bɛ waajibiya ne kan yaasa ka kɛ silame ye?	21
Silameya ye kunandiya sira ye.....	22
Silameya donni bɛ mun de nà ne ye ?	23
N bɛna fɔ mun na ni n bana silameya la?.....	24
Ka na nɛnata yakaruya!	25
Lujura tɛ mɔgɔ ye min ye tuɲa toyi k'a faw n'a mɔkɛw la dege	27
Mɔgɔ min bɛ fɛ ka silameya n'a bɛ siran sigijɔgɔnw ka tɔrɔ nɛ o bɛ mun kɛ?.....	29
E kalankɛla mɔgɔbá.....	30
Yali i labɛnnen do ka kuntilenna jɔnjɔn ta i ka nɛnamaya la wa?	31
N bɛ mun kɛ yaasa ka kɛ silame ye?.....	32
Index (Index) ye.....	33